

MEMORANDWM CYDSYNIAD DEDDFWRIAETHOL ATODOL

(MEMORANDWM RHIF 2)

BIL MASNACH

1. Gosodir y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol hwn o dan Reol Sefydlog 29.2. Mae Rheol Sefydlog 29(iii)(a) yn rhagnodi bod yn rhaid gosod Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol, a chaniateir cyflwyno Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol gerbron y Senedd, os yw Bil gan Senedd y DU yn gwneud darpariaeth mewn perthynas â Chymru at unrhyw ddiben o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd neu sy'n addasu cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd.
2. Cyflwynwyd y Bil Masnach ("y Bil") yn Nhŷ'r Cyffredin ar 19 Mawrth 2020. Cwblhaodd y Bil y cam Pwyllgor yn Nhŷ'r Arglwyddi ar 15 Hydref 2020. Mae'r Bil ar gael yn: [Dogfennau'r Bil – Bil Masnach 2019–21 – Senedd y DU](#)

Amcanion Polisi

3. Amcanion polisi datganedig Llywodraeth y DU yw darparu parhad i fusnesau, gweithwyr a defnyddwyr ledled y DU a sefydlu'r DU fel gwlad fasnachu fyd-eang annibynnol. Er mwyn cefnogi'r amcanion hyn, mae'r Bil yn gwneud darpariaeth ynghylch gweithredu cytundebau masnach rhyngwladol â thrydedd wledydd sydd â chytundebau masnach â'r UE sydd eisoes yn bodoli; sefydlu Awdurdod Rhwymedïau Masnach a rhoi swyddogaethau iddo; ac yn gwneud darpariaeth ynghylch casglu a datgelu gwybodaeth sy'n ymwneud â masnach.

Crynodeb o'r Bil

4. Noddir y Bil gan yr Adran Masnach Ryngwladol.
5. Mae pedair prif swyddogaeth i'r Bil:
  - Mae'n rhoi pwerau i wneud rheoliadau i Un o Weinidogion y Goron ac awdurdodau datganoledig i weithredu Cytundeb ar Gaffael y Llywodraeth os bydd y DU yn aelod annibynnol o'r Cytundeb hwnnw ar ôl diwedd y cyfnod pontio;
  - Mae'n rhoi pwerau i un o Weinidogion y Goron ac awdurdodau datganoledig i weithredu cytundebau masnach rhyngwladol â thrydedd wledydd sydd â chytundebau masnach â'r UE sydd eisoes yn bodoli;
  - Mae'n sefydlu Awdurdod Rhwymedïau Masnach i gyflawni fframwaith newydd y DU ar gyfer rhwymedïau masnach;

- Mae'n sefydlu porth rhannu data rhwng Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi a chyrrff cyhoeddus a phreifat eraill.
6. Mae darpariaethau'r Bill sy'n enwedig o berthnasol i Gymru fel a ganlyn:
- Rhan 1, Cymal 1 – (gweithredu Cytundeb ar Gaffael y Llywodraeth).
  - Rhan 1, Cymal 2 – (gweithredu cytundebau masnach rhyngwladol â thrydedd wledydd sydd â chytundebau masnach â'r UE sydd eisoes yn bodoli).
  - Rhan 2 – (sefydlu'r Awdurdod Rhwymedïau Masnach) – Nid yw Llywodraeth Cymru yn credu bod y darpariaethau yn Rhan 2 o'r Bil sy'n ymwneud â'r Awdurdod Rhwymedïau Masnach yn gwneud darpariaeth at unrhyw ddiben o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd nac sy'n ei addasu. Fodd bynnag, gallai sefydlu Awdurdod Rhwymedïau Masnach gael effaith ar feysydd datganoledig fel amaethyddiaeth a physgodfeydd.
  - Rhan 3 – (Casglu a rhannu gwybodaeth am fasnach).

Darpariaethau yn y Bil mae angen cydsyniad ar eu cyfer

7. Gosododd Llywodraeth Cymru femorandwm cydsyniad deddfwriaethol ar 2 Ebrill 2020, yn seiliedig ar y Bil fel y'i cyflwynwyd i Senedd y DU ar 19 Mawrth 2020. Roedd y memorandwm cydsyniad deddfwriaethol hwnnw'n cwmpasu Rhan 1, Cymalau 1 i 4 ac Atodlenni 1, 2 a 3 o'r Bil. Nid oedd Llywodraeth Cymru o'r farn bod y darpariaethau yn Rhannau 2 neu 3 o'r Bil fel y'u cyflwynwyd yn sbarduno Rheol Sefydlog 29.

Newidiadau i'r Bil ers cyhoeddi'r Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol cyntaf y mae angen cydsyniad ar eu cyfer

8. Gwnaed y gwelliannau canlynol, sy'n gwneud darpariaeth mewn perthynas â Chymru, ac sy'n cynnwys darpariaeth o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd, i Ran 3 o'r Bil yn ystod cam Adrodd Tŷ'r Cyffredin.
9. **Mae Rhan 3, Cymal 9** – Cymal 9(1) yn rhoi pŵer i awdurdodau cyhoeddus penodedig ddatgelu gwybodaeth i Un o Weinidogion y Goron at ddibenion hwyluso arfer swyddogaethau Gweinidog y Goron sy'n ymwneud â masnach. Ysgrifennydd Gwladol, Gweinidog Swyddfa'r Cabinet, cwmni priffyrdd strategol a benodir o dan adran 1 o Ddeddf Seilwaith 2015 ac awdurdod iechyd porthladd a gyfansoddwyd o dan adran 2 o Ddeddf Iechyd y Cyhoedd (Rheoli Clefydau) 1984 yw'r awdurdodau cyhoeddus penodedig yng nghymal 9(3) a all ddatgelu gwybodaeth i Un o Weinidogion y Goron. Mae'r rhan fwyaf o'r awdurdodau penodedig sy'n rhan o'r porth rhannu data hwn yn awdurdodau a gedwir yn ôl. Fodd bynnag, mae'r diffiniad o awdurdod iechyd porthladd yn cynnwys awdurdodau iechyd porthladdoedd Cymru sy'n arfer swyddogaethau mewn perthynas â Chymru, ac mae'n ddigon helaeth i alluogi awdurdodau o'r fath i ddatgelu gwybodaeth sy'n ymwneud â materion nas cedwir yn ôl i Un o Weinidogion y Goron.

10. Mae cymal 9(9) hefyd yn rhoi pŵer i wneud rheoliadau i Un o Weinidogion y Goron sy'n galluogi diwygio'r rhestr o awdurdodau penodedig yng nghymal 9(3). Gellir arfer y pŵer hwnnw i ychwanegu neu ddileu awdurdodau datganoledig Cymru o'r rhestr.
11. **Rhan 3, Cymal 10** – Mae cymal newydd wedi'i gynnwys a fyddai'n ei gwneud yn drosedd i berson ddatgelu gwybodaeth bersonol y gellid ei chysylltu ag unigolyn, yn groes i'r gofynion yng nghymal 9, mewn rhai sefyllfaoedd penodol. Mae trosedd o'r fath yn cael ei chosbi gan ddirwy a/neu gyfnod o garchar am hyd at gyfnod o ddwy flynedd ar dditiad neu hyd at 12 mis ar gollfarn ddiannod. Gan fod angen ystyried y ddarpariaeth hon ochr yn ochr â chymal 9, credwn fod angen cydsyniad hefyd ar gyfer y ddarpariaeth hon.

Rhesymau dros wneud y darpariaethau hyn ar gyfer Cymru ym Mil Masnach y DU

12. Mae angen mecanwaith cyfreithiol ar Lywodraeth y DU i'w galluogi i ofyn am fynediad at wybodaeth a gedwir gan ystod eang awdurdodau cyhoeddus ac i rannu'r wybodaeth honno. Gallai cael mynediad at ystod ehangach o ddata datganoledig a data a gedwir yn ôl wella gallu Llywodraeth y DU i ymateb i faterion yn ymwneud â'r ffin, cynllunio mentrau rheoli traffig a gwella llifoedd masnach.
13. Mae Llywodraeth Cymru yn cefnogi'r sail resymegol dros y gwelliannau. Fodd bynnag, er mwyn sicrhau y gwelir manteision yng Nghymru, rydym wedi ceisio sicrwydd ynghylch y canlynol;
  - a) Bydd Llywodraeth y DU yn rhannu unrhyw ddadansoddiadau sy'n berthnasol i gyflawni cyfrifoldebau datganoledig â Gweinidogion Cymru. Mae cymal 9(5) yn berthnasol yn y cyd-destun hwn gan ei fod yn gwneud darpariaeth i Un o Weinidogion y Goron ddatgelu data, gyda chydsyniad yr awdurdod cyhoeddus y cafwyd y data ganddo. Gallai hyn alluogi Un o Weinidogion y Goron i ddatgelu data i Weinidogion Cymru mewn amgylchiadau lle mae'r data'n berthnasol i swyddogaethau datganoledig Gweinidogion Cymru sy'n ymwneud â masnach, megis rheoli traffig o amgylch porthladdoedd allweddol;
  - b) Bydd Llywodraeth y DU yn ymgynghori â Gweinidogion Cymru cyn ychwanegu neu dynnu unrhyw awdurdodau cyhoeddus yng Nghymru o'r porth rhannu data yng nghymal 9.
14. Mae Llywodraeth Cymru o'r farn ei bod wedi cael digon o sicrwydd gan Lywodraeth y DU mewn ymateb i'r ceisiadau hyn.
15. Yn ogystal, gwnaed dau ymrwymiad blwch anfon yn ystod cam Pwyllgor Tŷ'r Arglwyddi ar 15 Hydref:

'Yn gyntaf, bydd y data a rennir o dan Gymal 9 yn cael ei ddefnyddio gan y ganolfan effaith ar y ffin a Swyddfa'r Cabinet i ddatblygu dealltwriaeth

strategol. Maent wedi ymrwymo i rannu dadansoddiadau strategol sy'n gysylltiedig â llif masnach, lle bydd yn cefnogi'r gwaith o reoli llif drwy'r ffin yn fwy effeithiol.

Deallaf fod swyddogion Swyddfa'r Cabinet wedi bod yn gweithio'n agos gyda chymheiriaid yn y gweinyddiaethau datganoledig i sicrhau y gellir rhannu dadansoddiadau a gwybodaeth berthnasol sy'n ymwneud â masnachu a rheoli'r ffin i gefnogi swyddogaethau datganoledig. Enghraifft o'r mathau o wybodaeth y mae'r ganolfan effaith ar y ffin yn bwriadu eu rhannu â phartïon perthnasol yn y gwledydd datganoledig yw patrymau llif drwy borthladdoedd.

Bydd Swyddfa'r Cabinet yn parhau i weithio gyda'r gweinyddiaethau datganoledig i sicrhau bod y ganolfan effaith ar y ffin yn darparu manteision strategol i'r gwaith o reoli'r llif drwy borthladdoedd allweddol.

Yn ail, bydd Llywodraeth y DU yn ymrwymo i ymgynghori â'r gweinyddiaethau datganoledig cyn i unrhyw awdurdodau datganoledig gael eu hychwanegu at y rhestr o awdurdodau penodedig a all rannu data o dan Gymal 9, neu ei ddileu oddi arni.'

16. Credwn fod y sicrwydd a ddarperir yn ddigonol i sicrhau y bydd Gweinidogion Cymru yn gallu cael gafael ar wybodaeth fanylach i gynyddu galluoedd rheoli ffiniau a gwella data llif masnach, er budd Cymru.
17. Ar y sail hon, byddem yn argymhell bod y Senedd yn rhoi caniatâd deddfwriaethol.

Goblygiadau ariannol

18. Er nad oes unrhyw oblygiadau ariannol uniongyrchol i Lywodraeth Cymru na'r Senedd yn deillio o'r pwerau o dan y Bil, bydd goblygiadau ariannol sylweddol i Gymru drwy ein perthnasau masnach yn y dyfodol o ran ei effaith economaidd gyffredinol.

Casgliad

19. Mae Llywodraeth Cymru o'r farn ei bod yn briodol ymdrin â'r darpariaethau hyn ym Mil hwn y DU, gan fod y Bil yn ymdrin â materion datganoledig a materion nad ydynt wedi'u datganoli. O ran cydlynid, mae Llywodraeth Cymru o'r farn mai deddfu drwy Fil ledled y DU yw'r cyfrwng deddfwriaethol mwyaf effeithiol a chymesur ar gyfer creu polisi masnach annibynnol ar gyfer y DU yn dilyn y cyfnod pontio. Efallai y bydd cytundebau masnach yn y dyfodol yn cael effaith fawr ar feysydd datganoledig, felly mae'n bwysig bod buddiannau Cymru yn cael eu hadlewyrchu'n ddigonol yn y Bil Masnach.

Jeremy Miles AS

Y Cwnsler Cyffredinol a'r Gweinidog Pontio Ewropeaidd

Tachwedd 2020